

AFORISMEN & CITATEN

hexalogie met 2000 wijsheden

Han Berghs

Inleiding

Wie van aforismen, quotes en levenswijsheden houdt, kan met dit boek zijn hart ophalen. Ik heb er 6 boekjes mee volgeschreven en deze in 'AFORISMEN & CITATEN' gebundeld tot een hexalogie met 2000 wijsheden:

	pagina
1. Aforismen	9
2. Wat is wijsheid?	39
3. De wereld van gisteren in quotes voor morgen	93
4. Handenvol wijsheid	125
5. Kunst en cultuur waar 't schuurt	171
6. Filosofische gedachten	183

Haal de stofkam door de taal
zeef gewijde teksten
van mensen, maatschappij, kunst, cultuur
mannen, vrouwen, gedoe en het leven zelf,
van literatuur, dagelijkse gebeurtenissen
gesprekken, de krant van alledag, studie en werk.

Weeg dan wat overblijft:
het allerbeste op een gouden schaal...

Inhoud

● Proloog	4
● aforismen	9
– Mens en maatschappij	
– Man, vrouw, gedoe	
– Kunst en cultuur	
– Eigenwijs	
● Wat is wijsheid?	39
– De menselijke maat	
– Karakter	
– Goed en kwaad	
– Vrijheid	
– Levensbeschouwing	
– Kunst	
– Politiek	
– Vriendschap en liefde	
– Denken en doen	
● De wereld van gisteren in quotes voor morgen	93
– School	
– Politiek, mens en maatschappij	
– Oorlog en vrede	
– Bezinning	
– Kunst en cultuur	
● Handenvol wijsheid	125
– Mensen onder elkaar	
– Politiek, Bestuur en Organisatie	
– Opvoeding en Ontwikkeling	
– Kunst en Cultuur	
– Chief Seattle (1854)	
– Ecologisch Denken	
– De Essentie	
● Kunst en cultuur waar 't schuurt	171
● Filosofische gedachten	183
– Levensbeschouwing	
– Mensen	
– Goed & Kwaad	
– Karakter & Ontwikkeling	
– Kunst & Wetenschap	
– Relaties	
– Politiek	
● Epiloog: cogita mori	215

PROLOOG

1. **Zorg dat je leven niet vastloopt in gesneuvelde dromen.**
2. **Laat ook enige imperfectie en rafelrandjes toe.**
3. **Teveel waarheid en goedheid in de kunst wordt vanzelf wel sentimentele kitsch.**
4. **Ongenuanceerd poneren, dat zou de kunst weer eens moeten doen.**
5. **Als de vooruitgang stagneert, ontstaat een zelfdestructie in de zoektocht naar iets anders.**
6. **Als je weet wie je bent, hoef je het alleen nog maar te worden.**
7. **Kwiek en ook nog krasse knar zijn, is soms vermoeiend.**
8. **Niets mag een mens hinderen om van mening te veranderen.**
9. **Belangrijke beslissingen bespreek je twee keer: een keer nuchter en een keer dronken (zegswijze oude Perzen).**
10. **Het werkelijk kenmerk van intelligentie is niet kennis, maar verbeeldingskracht (Albert Einstein).**
11. **Niets bevrijdt meer dan een bevrijde geest met zijn strijd tegen alle vormen van totalitair denken, een strijd tegen mensen die alles denken te weten en overal antwoorden op hebben en die anderen menen de les te moeten lezen (Christophe Hitchens).**

12. **God schiep de wereld. De mens maakt alles tweedehands.**
13. **Hoelang kan een mens zonder liefde voordat hij om zich heen gaat slaan?**
14. **Een mens moet zo mogelijk elke dag naar muziek luisteren, een goed gedicht lezen, van kunst genieten en iets zinnigs kunnen zeggen (Goethe).**
15. **Tolerantie en apathie zijn de laatste deugden van een maatschappij die te gronde gaat (Aristoteles).**
16. **Woorden kunnen duiden. Zonder woorden gebeurt het toch.**
17. **Hef de wijn naar het licht, de zon verdampt verdriet zoals ze vocht verdrijft uit dingen.**
18. **Wijn geeft je een hoofd dat de rest in beweging zet. Na een glas of zes is dat weer omgekeerd.**
19. **De aarde is een nietig bolletje, een hele kleine stip. Opgelost oneindig is de mens niet eens een speldenknop.**
20. **Twee dingen zijn oneindig, het universum en menselijke domheid. Maar van het universum weet ik het nog niet helemaal zeker (Albert Einstein).**
21. **Grenzen en landen delen afstand uit: Tot hier en niet meer verder, je bent een derderangs.**
22. **Troost u, ook de grootste beesten worden biologisch afgebroken.**

23. **Kijk diep in de natuur, dan zul je alles beter begrijpen (Albert Einstein).**
24. **Het enige betrouwbare kenmerk van grondige kennis is het vermogen om te onderwijzen (Aristoteles).**
25. **De natuur kan best verder zonder de mens, maar niet andersom.**
26. **Innovatie in een organisatie is vooral een kwestie van personeelsbeleid.**
27. **Bang voor onszelf willen wij zoals anderen zijn, een dwaasheid zonder eind.**
28. **Blijf in beweging, dat zorgt voor evenwicht. Een fiets zonder berijder valt om (vrij naar Hans Dorrestijn).**
29. **Ik haak af als de details belangrijker worden dan de grote lijn.**
30. **Alles van een man is geboren uit een vrouw.**
31. **Ik prijs mij soms even dat ik de man niet ben die uit het kind kwam, maar het kind in de man ben gebleven.**
32. **Gezond verstand is de collectie vooroordelen die je verzameld hebt voordat je achttien was (Albert Einstein).**
33. **Behoeften moet je bevredigen, verlangens koesteren.**
34. **Alles wat je doet verbergt wat je niet doet. Alles wat je zegt, verbergt wat je niet zegt. Alles wat je denkt is maar ZO ZO.**
35. **Een gewoonte ontstaat alleen waar je woont.**

36. **Evolutie is een kwestie van selectie door aanpassing, vernuft en macht.**
37. **Nog enkele decennia en in de randstad zijn er alleen nog staanplaatsen (vrij naar Hans Dorrestijn).**
38. **Zou onze hond wel weten dat hij gelukkig is, als hij dat is, als ik het ben?**
39. **Ik ben vooral een zoon die zelf een zoon met ook een zoon.**
40. **Als de hoop zich ophoopt, worden rampen groter.**
41. **Bidden verandert de wereld niet, maar bidden verandert de mens en de mens verandert de wereld (Albert Einstein).**
42. **Algemene kennis is de vijand van wetenschap, een goede kennis van vaderlandse geschiedenis.**
43. **Feiten zijn ook maar meningen geworden.**
44. **De kans dat je met praten meer leert dan praten, is uiterst gering.**
45. **Het eeuwige leven was hem beloofd maar hij wilde niet naar het front. Teveel eeuwigheid is niet gezond.**
46. **Protesteren is profijtelijk. Wanneer het niet zo uitkomt, kijken we wel weg.**
47. **Slachtoffers hebben wonden nodig, maar vooral ook een zondebok.**
48. **In de chaos van de wilde woordenbrij zoek ik houvast bij ferme zinnen, gedachten die gedichten konden zijn...**

aforismen

Han Berghs

Inleiding

“aforismen” is een verzameling van 336 korte, kernachtige levenswijsheden en uitspraken over mensen, maatschappij, kunst, cultuur, mannen, vrouwen, gedoe en het leven zelf.

De inspiratiebronnen voor de bundel zijn zeer divers: literatuur, dagelijkse situaties, gebeurtenissen, gesprekken, de krant van alledag, studie, werk, etc.

“aforismen”, met de nodige humor, relativerend en wijs, geeft glimlachend te denken...

Inhoud

	pagina
● Mens en maatschappij	11
● Man, vrouw, gedoe	19
● Kunst en cultuur	22
● Eigenwijs	29

c2013 “aforismen”
Han Berghs, Maastricht

Mens en maatschappij

1. **Waarom zou je ondergeschikt zijn aan de verkeerde keuzes van anderen?**
2. **De groten zijn vooral groot omdat wij voor hen gevallen zijn.**
3. **Waar ongelijkheid heerst, wordt de vrijheid onderdrukt en kan in vrede alleen de wet bevrijden.**
4. **Je bent pas een held als ze gaan fluisteren, over jou, je fouten en je geld.**
5. **Boven een bepaald salaris begrijpen ze de gewone dingen niet meer.**
6. **Een zachte g in het Westland is niet zo erg als een harde in de Provence.**
7. **Mensen met de neus in de wind proberen hun eigen lucht te ontlopen.**
8. **Als een goed idee een doctrine wordt, gaan er slachtoffers vallen.**
9. **Fatsoenlijk, is doen zoals de anderen het doen.**
10. **Een individu is menselijk, de massa meedogenloos.**
11. **In de geschiedenis is menselijkheid slechts een intermezzo.**
12. **Doorgeschoten tolerantie is de voorhoede van criminaliteit.**
13. **Werken is een belegging die het minst teleurstelt.**

14. **Ik doe wat ik kan en ik kan wat ik doe. Meer kun je van mij niet verlangen.**
15. **Het geluk van de promotie duurt maar even. Het werk erna is eindeloos.**
16. **Tegen de stroom in leert men zwemmen.**
17. **Succes is de dood een tijdje tegenhouden.**
18. **Zijn succes is sterk afhankelijk van het IQ van zijn secretaresse.**
19. **Er zijn twee soorten mensen: domme, intelligente en eerlijke.**
20. **Onwetende mensen zijn vervelend. Half geleerden gevaarlijk.**
21. **Voor zwakke leiders zijn toejuichingen een doel op zich.**
22. **De verrotting van de vis begint altijd bij de kop.**
23. **Rechten en plichten zijn zoals echtelieden. Alleen vruchtbaar in verbondenheid.**
24. **De grootste vijand van het socialisme is niet het kapitalisme maar het egoïsme.**
25. **In God een supermens zien, is onzin. Een mens verafgoden is gevaarlijk.**
26. **Dakdekker of autocoureur: het is de kick van op het randje.**
27. **Opvoeding is een opgedrongen ontwenningsskuur voor de mens die voor altijd zuigeling wilde zijn.**

28. **De meeste mislukkingen in de opvoeding zijn te wijten aan de fout dat wij het paard inhouden als het wil gaan springen.**
29. **Genot is de motor van ontwikkeling. Als moedermelk niet zo lekker was, zou een zuigeling dan toch nog zuigen?**
30. **Opvoeden is een vorm van opwaarderen.**
31. **Jeugd is geen fase maar een gesteldheid.**
32. **Waar de mensen langer leven, worden minder kinderen geboren.**
33. **Als je vergeet waar je vandaan komt, herinneren anderen je daar wel aan.**
34. **Boven een bepaalde leeftijd zou iedereen gesluierd moeten gaan.**
35. **Je bent pas vrij als je durft te spotten met de beperkingen die je krijgt opgelegd.**
36. **Benader je een domkop als gelijke, zal hij jou als zijn personeel zien.**
37. **Als je iedereen ter wille bent, word je door iedereen gewantrouwd.**
38. **Veelpraters proberen met praten te voorkomen dat ze moeten gaan denken.**
39. **Het meest beklagenswaard is hij, die verstrikt raakt in eigenwaan.**
40. **Een genoeg schein in het zoeken naar het falen van anderen, is een poging het eigen falen te verdoezelen.**

41. **Koketteren met eenvoud, dat doen alleen de grootste ijdeluiten.**
42. **Met liefdadigheid te koop lopen, is minderwaardig.**
43. **Beledigingen zijn de argumenten van verliezers.**
44. **Kenmerkend voor dommeriken is, dat zij niet toegeven op momenten dat ze dat wel zouden moeten doen.**
45. **Tegen een overmacht aan domheid is niemand opgewassen.**
46. **Dom en onbeschoft zijn nauw aan elkaar verwant.**
47. **Het is makkelijker een heel volk te begrijpen dan een enkel individu.**
48. **Individuele normen vervagen als de mens opgaat in de massa, maar gevoelens worden erin versterkt.**
49. **Volksmassa's worden even gemakkelijk heroïsch als misdadig.**
50. **Een vormloze mensenmassa schreeuwt om een ijzeren volksmenner.**
51. **Eenzame rotsen worden steeds scherper en hoekig. Rollende stenen glad en rond.**
52. **Bij menigeen wekt beleefdheid de indruk van hoogmoed, bij anderen van onderwerping. Zelden wordt beleefdheid nog beschouwd als een uiting van beschaving.**
53. **Hemel je goede daad niet teveel op. Het kan de indruk wekken dat het een uitzondering was.**

54. **Een dankbaar nageslacht, dat is pas echte roem.**
55. **Op fouten wijzen is gemakkelijk. De krant is zo gemaakt.**
56. **Kleine zonden worden zwaar bestraft. Van grote zonden wordt genoten.**
57. **De geschiedenis leert ons, hoe het morgen zal zijn.**
58. **De mensen hebben een kader nodig om te leven, al was het maar om zich tegen af te zetten.**
59. **Meningen, die gebaseerd zijn op vooroordelen worden het felst verkondigd.**
60. **Ik wil best eerlijk zijn, maar vraag mij niet onpartijdig te zijn.**
61. **Onpartijdig zijn betekent, dat je gelijk en ongelijk dezelfde rechten geeft.**
62. **Het differentiëren tussen mensen is meer een teken van beschaving dan hen te egaliseren.**
63. **Een politieke partij die denkt te kunnen regeren zonder zijn elite, is bij voorbaat verloren.**
64. **Als je oude regenten wilt verjagen, zorg dan tijdig voor nieuwe.**
65. **Schuif je met mensen zoals met schaakstukken, dan raakt je schaakbord heel snel leeg.**
66. **Een monarchie heeft democraten nodig, een republiek aristocraten.**

67. **Gelukkig geldt in de natuur geen algemeen kiesrecht. Brandnetels en insecten zouden het er voor het zeggen krijgen.**
68. **Een land waarin tegenstellingen niet met elkaar in evenwicht worden gebracht, vervalt in anarchie.**
69. **Je kunt beter luisteren naar hen die zwijgen dan naar hen die praten.**
70. **Een oproer komt van beneden, een revolutie van opzij.**
71. **Grote leiders om wie je niet kunt lachen, zijn gevaarlijk.**
72. **Hevige emotie bij een vergissing vermindert de kracht om te corrigeren.**
73. **Een dwaling wordt gevaarlijker naarmate er meer waarheid in zit.**
74. **Volledig dom is niet zo erg als een halvegaren.**
75. **Als de verstandige toegeeft, regeert de domme.**
76. **Buigzaam recht is breekbaar recht.**
77. **Zonder recht wordt elk land een verzamelplaats van struikrovers.**
78. **Als het recht je wordt ontnomen, heb je het recht van opstand.**
79. **In nood zijn regels ongepast.**
80. **De waarheid kan een vriend van je vijand zijn.**
81. **Alleen adelaars en kruipend gedierte bereiken de top.**

82. **Wie overal gevaar ziet, ziet zelfs in zuurkool rupsen kruipen.**
83. **Arenden jagen niet op muggen.**
84. **Als je mensen beter leert kennen, vallen slechte mensen uiteindelijk wel mee, maar de goede vallen meestal tegen.**
85. **Zelden is iemand zo slecht als zijn imago, maar ook zelden zo goed.**
86. **Luisteren is niet alleen beleefd wachten tot de ander is uitgesproken.**
87. **Hoe vaak hebben wij niet hetzelfde verhaal verteld? Maar als iemand anders voor de tweede maal zijn verhaal vertelt, zijn we verveeld.**
88. **Communicatie lijkt een spel waarbij de een niet altijd zegt wat hij weet en de ander niet altijd weet wat hij zegt.**
89. **Koppigheid is de kracht van een domkop.**
90. **Wie wilt dat een ander zwijgt, kan het beste zelf zijn mond houden.**
91. **Zal er nog ooit iets gezegd worden dat niet al is gezegd?**
92. **De meeste mensen zijn tevreden met hun eigen vindingrijkheid, maar vinden zichzelf nooit rijk genoeg.**
93. **Helaas mislukken grote dingen meestal door kleine oorzaken.**
94. **De weg is belangrijker dan de herberg, behalve voor de herbergier.**

95. **Wie zich voor anderen verbergt, raakt zelf de weg kwijt.**
96. **Wat iemand laat zien, verbergt ook wat hij niet wil laten zien.**
97. **Een doel wordt niet bereikt met inferieure middelen.**
98. **De keuze van een goed onderwijssysteem is van groter belang dan de uitslag van de verkiezingen.**
99. **Goede voorbeelden werken altijd beter dan goede voorschriften.**
100. **Geduld is de kracht van de zwakke. Ongeduld de ondergang van de sterke.**
101. **Een handige hulp is beter dan kamerbrede steun.**
102. **Managen, is dwangmatig ordenen van andermans werk.**
103. **Wie veel eist, komt veel tekort.**
104. **Iemand minderwaardig doen voelen, roept haatgevoelens op.**
105. **Als je geen bliksem kunt slingeren, moet je het donderen ook maar aan anderen overlaten.**
106. **Sommige mensen hebben een geweldig idee van zichzelf. Dat blijkt dan vaak hun enige idee.**

Man, vrouw, gedoe

- 1. Kraait de kip en zwijgt de haan, dan is er thuis iets misgegaan.**
- 2. Het eerste wat ik van een vrouw zie, is dat ze vrouw is. Daarna laat ik me bevelen.**
- 3. Wie niet over zijn vrijheid waakt, is ze heel snel kwijt.**
- 4. Een vrouw verandert vaak van mening. Het is niet slim daar geen rekening mee te houden.**
- 5. Voor een haan is grond alleen goed als er voldoende kippen lopen.**
- 6. Binding duurt net zolang als dat ze profijtelijk is.**
- 7. Neem nooit meer dan je terug kunt geven.**
- 8. De relatie is niet het genot, maar de prijs ervan.**
- 9. Een gouden ring is vaak een ijzeren keten.**
- 10. Er bestaan meer naïeve mannen dan naïeve vrouwen.**
- 11. Een jaloerse vrouw verwarmt je als je voor haar knielt maar verteert je als je opstaat.**
- 12. Zie haar eens, ze is schoon van verre maar verre van schoon.**
- 13. Meisjes zijn het mooist voordat ze weten dat ze het zijn.**
- 14. Elke vrouw blijft altijd achttien in een of ander plekje in haar hart.**

15. **Van een vrouw, gewapend met zwakheid, kun je niet winnen.**
16. **Een vrouw heeft liever sieraden dan een fleurig boeket met beloften.**
17. **De meeste vrouwen kunnen niet goed luisteren maar des te beter bevelen. Af en toe ontmoet je een vrouw die echt kan luisteren. Dan moet je oppassen.**
18. **Vreemdgaan is net zoiets als na de pauze ergens anders gaan zitten.**
19. **Je gratis je laten gerieven, bestaat niet. Zelfs als je denkt dat dit wel zo is.**
20. **Een man op rantsoen eet vaker buitenshuis.**
21. **Een perfect geheugen is geweldig maar permanente onthouding wel heel erg rigoureuus.**
22. **Is ze niet te blond voor de tijd van het jaar?**
23. **Het mooiste rood is schaamrood.**
24. **Wat anderen vinden, mogen ze houden.**
25. **Stel, dat het eten van een gebakken ei het enige genot van je dag is...**
26. **Een priester mag alleen met zijn hand het celibaat een beetje lichten en dat misschien niet eens.**
27. **Een pedante man is in het kleine groot en in het grote klein. Je hebt er nauwelijks last van.**

- 28. Veel vrouwen voelen zich het middelpunt van de kosmos. Ze hebben gelijk. In het onbegrensde heelal kan het middelpunt overal zijn... Mannen daarentegen, denken dat zij het hoogtepunt van een vrouw zijn.**
- 29. Een sterke man met een zacht karakter, wat zou een vrouw nog meer te wensen hebben?**
- 30. Een vrouw te weinig aandacht schenken, is even slecht als te veel.**
- 31. Als je bij mij het licht uitdraait, moet je niet verbaasd zijn dat je zelf ook in het donker zit.**
- 32. In een perfecte relatie zijn beiden geheelonthouder.**
- 33. Als je partner verslaafd is aan ongelukkig zijn, heb jij een reden om aan de drank te gaan.**
- 34. In een vlekkeloze relatie vermengen de lichaamssappen van de partners zich hoogstens in het riool.**
- 35. Alles is niets. Jij bent genoeg.**

Kunst en cultuur

- 1. Barbaren droegen vroeger een baard. Nu ze geschoren zijn, hebben ze cultuur. Ja, ook als franje.**
- 2. Toen hij de prospectus met de prijzen niet kon vinden, verdween ook zijn gevoel voor kunst.**
- 3. De meeste mensen hebben geen andere grond voor hun smaak, dan dat ze in de mode is.**
- 4. De aandacht voor een kunstwerk heeft altijd een maatschappelijke context.**
- 5. Amusement lijkt in deze tijd van groter belang voor de ontwikkeling van de cultuur dan kunst.**
- 6. Als kunst amusement wordt, moet je niet net doen alsof dat niet zo is.**
- 7. De tijdelijkheid van kunst is van deze tijd.**
- 8. Pas als wij karakter hoger schatten dan materie, kan de aandacht voor kunst en cultuur groeien.**
- 9. Kunst is de truc om je aan dressuur te onttrekken.**
- 10. Bittere mensen hebben een zingende fakkeldrager nodig.**
- 11. Het is geen voordeel een creatieve geest te hebben als deze niet tevens nauwkeurig is.**
- 12. Kunst is niet wat het is.**

- 13. Voor baltsende futen hoef ik geen kaartje te kopen.**
- 14. Pedant Modernisme: voor wanstaltigheid met verbaal geweld eerbiedwaardige gedweeheid afdwingen.**
- 15. Kunst vertolkt het onuitsprekelijke, woorden kunnen haar alleen verplatten.**
- 16. Je laat een een zangvogel toch ook niet uitleggen wat en waarom hij zingt?**
- 17. Een kunstwerk begrijp je alleen als je er wat van jezelf in terugvindt.**
- 18. Een beeld kan niet bestaan zonder dat het een ander oproept.**
- 19. Kunstbeschouwing kost enige inspanning. Daarom leveren de meeste mensen liever kritiek.**
- 20. Er is veel kennis nodig om een kunstwerk onbegrijpelijk te vinden.**
- 21. Kunst zou ons van onze zekerheden moeten verlossen.**
- 22. Er bestaat geen talent zonder de drang om vorm te geven.**
- 23. Alsof kunst jezelf weggeven zou zijn, teruggeven van wat je aan talent onverdiend verworven hebt**
- 24. Bij een zeldzaam en uitzonderlijk talent zit geen tijd of studie tussen de ambitie en het uitvoeren.**
- 25. Met veel talent heb je weinig vrienden of de verkeerde.**